

Kanovaren ★★★★★

Otterkanoroute op de Nieuwkoopse Plassen, bij Nieuwkoop

 8.5 km

Glijd geruisloos over het water van de Nieuwkoopse Plassen en kom alles te weten over de otter. Dé ambassadeur van de zoetwaternatuur. Waar leeft de otter, wat eet ie en waarom is dit dier zo bijzonder? Na het kanoën van deze route ben jij een otterexpert!

De Nieuwkoopse Plassen in Zuid-Holland is een prachtig moerasgebied met een wirwar van grote en kleine plassen, rietlanden, hooilanden, bosjes en sloten. De afwisseling en rust zorgen ervoor dat veel planten en dieren zich hier thuis voelen. Zelfs de zeldzame otter heeft zijn plek weer helemaal hervonden in het plassengebied.

De otter is heel erg schuw en vooral 's nachts actief. De kans dat je de otter zelf spot is heel klein. Maar als jij deze kanoroute hebt gevaren, ben je wel een échte otterexpert.

Bescherm de otter

Gelukkig is ons grootste waterroofdier bezig aan een comeback. Helaas is de zoektocht naar nieuw leefgebied en partners nog steeds levensgevaarlijk. Maar liefst tachtig procent van alle jonge mannetjes in Nederland wordt doodgereden!

Wil jij de otter helpen? Steun de natuur en word lid van Natuurmonumenten! [<https://www.natuurmonumenten.nl/werving/rotterdam-en-nieuwkoop>]

Volg de gele kanoroute

De kanoroute start bij Jachthaven Plaszicht. De route is aangegeven met palen waarop een geel kanoetje staat en duurt ongeveer 2,5 tot 3 uur. Maar je kunt natuurlijk ook rustig aan doen en bij de kanoaanlegplaatsen even aan land gaan.

Bezoekersinformatie

Bereikbaarheid

Nieuwkoopse Plassen, Jachthaven Plaszicht

 [Dorpsstraat 114, 2421 BC Nieuwkoop \(ZH\)](#)

 [Rechtstreeks](#)

De route

 Startpunt

① Startpunt

Je vaart hier langs routepunt 1.

Welkom op de Nieuwkoopse Plassen. Een prachtig moerasgebied midden in het Groene Hart. De Nieuwkoopse Plassen is nóg mooier geworden. Waarom? In 2014 kwamen de boswachters van Natuurmonumenten erachter dat de otter terug is!

② Terug in de tijd

Je vaart hier langs routepunt 2.

Je peddelt door een natuurgebied waar vroeger volop otters zwommen.

We gaan even terug in de tijd. Want waarom is de otter überhaupt verdwenen uit de Nieuwkoopse Plassen? Watervervuiling, aanrijdingen en verdrinking in fuiken maakten het heel erg moeilijk voor de otter om te overleven in ons land. In 1988 is het zelfs onmogelijk gebleken en is het dier zelfs uitgestorven in Nederland. De laatste otter van de Nieuwkoopse Plassen (en daarmee Zuid-Holland) was al in 1976 doodgereden op de Uitweg bij Woerdense Verlaat.

③ Tweede kans

Je vaart hier langs routepunt 3.

Nadat dit ongelukkige noodlot zich had voltrokken, is er hard gewerkt om het water in Nederland schoner te maken. En dat is gelukt: je glijdt hier door schoon water waar het weer wemelt van de vis! De otter houdt namelijk van schoon water waar veel voedsel te vinden is.

In 2002 zijn de eerste otters weer geherintroduceerd in Noord-Overijssel. Vandaar heeft de otter zich succesvol gevestigd in de verschillende oorspronkelijke leefgebieden van het land. In 2014 is de otter ook gevestigd in de Nieuwkoopse Plassen en sinds 2015 worden er ieder jaar jonge otters geboren!

Op dit moment is de grootste vijand van de otter het verkeer. Een groot deel van de populatie sneuvelt door aanrijdingen.

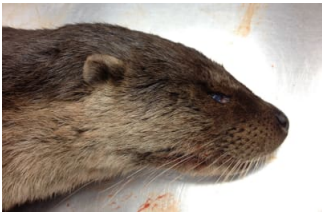
Foto's: Peter Trimming

④ Verkeer is de grootste vijand

Je vaart hier langs routepunt 4.

Verkeersslachtoffers zijn een harde klap voor deze groeiende populatie en moeten daarom zo veel mogelijk beperkt worden. Er zijn tunnels, rasters en verkeersdrempels geplaatst om de otter te beschermen tegen het verkeer. Onder andere hier in de verte bij de Zierendeweg aan het zuidende van de plas. Door verschillende faunapassages aan te bieden aan de otter kan de populatie zich ook beter gaan verspreiden. Via de faunapassage over de A12 kunnen jong volwassen Nieuwkoopse otters zich bijvoorbeeld nu ook in Reeuwijk vestigen. Hoe we dit weten? Niet door de otter te zien, want het dier is erg schuw. Maar door sporen te zoeken in het veld, en dan met name spraints. Oftewel, otterpoep!

5 Routepunt 5

Je vaart hier langs routepunt 5.

6 Betrapt!

Je vaart hier langs routepunt 6.

Omdat de otter een schuw nachtdier is, kom je ze niet zomaar tegen als je door het gebied vaart. Vandaar dat de boswachters, samen met vrijwilligers van de stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland op diverse plekken in het gebied camera's geplaatst hebben. Deze camera's zijn zeer succesvol. De boswachter en de vrijwilligers herkennen de otter als een bruin marterachtig diertje (80–140 cm) met een kromme rug, brede staart en een typisch 'hupje'.

De otter is nu regelmatig in beeld, check de Facebook van Nieuwkoopse Plassen [<https://www.facebook.com/beleefdenieuwkoopseplassen?fref=ts>] voor filmpjes!

Foto: Peter Trimming

7 Gemaakt om te zwemmen

Je vaart hier langs routepunt 7.

Zie je iets in het water bewegen? De otter is een landroofdier, maar écht gemaakt en gebouwd om te zwemmen. Zo zijn oren en neusgaten afsluitbaar en komt er geen water in. Zijn ogen, neusgaten en kleine oren liggen in één lijn bovenop de platte kop met brede snuit zodat deze bij het zwemmen boven het water steken. Zijn pels is waterdicht, waardoor zijn ondervacht droog blijft tijdens het zwemmen. En natuurlijk heeft de otter zwemvliezen tussen de tenen. Zijn staart gebruikt hij als stabilisator en roer tijdens het zwemmen.

8 Otter aan land

Je vaart hier langs routepunt 8.

Je peddelt nu een gebied in waar de otter zou kunnen rusten. Overdag rust het dier aan de oever in dichte struiken of in holen van bijvoorbeeld muskusratten. De rustplaats kan per dag verschillen. Ssst, hoor jij iets ritselen in de struiken?

9 Op het menu

Je vaart hier langs routepunt 9.

Het dieet van de otter bestaat voor 80% uit vis. Hij eet ook wel kleine zoogdieren, kikkers en zelfs (water)vogels, maar vis voert duidelijk de boventoon. Deze otter wordt ook niet voor niets de visotter genoemd. Om zijn prooi te vangen jaagt de otter het vaak op naar een stuk riet, zodat het moeilijker kan ontsnappen. Als de otter iets heeft gevangen, neemt hij de prooi tussen zijn tanden mee om het aan het wateroppervlak op te eten. Grote vissen brengt hij tegen de borst gedrukt aan land. Hij houdt met zijn scherpe nagels het glibberige slachtoffer vast. Met knipkiezen achter in de bek knippen ze de vis in stukken. De stukken worden zonder kauwen doorgeslikt. In de Nederlandse zoetwaternatuur staat de otter aan de top van de voedselketen. Het is onze leeuw van de savanne!

10 Routepunt 10

Je vaart hier langs routepunt 10.

11 Routepunt 11

Je vaart hier langs routepunt 11.

12 Wissels

Je vaart hier langs routepunt 12.

Een stuk waar de otter aan land gaat en van het land het water in glijdt, heet een wissel. Het is bijna een glijbaan in het water! Bij zo'n wissel heb je kans om spraints tegen te komen, oftewel otterpoep. Aan de keutels zit een sterke, levertraanachtige geur. Dit doet de otter om zijn leefgebied af te bakenen. Misschien zie jij wel een wissel in de oever!

13 Routepunt 13

Je vaart hier langs routepunt 13.

14 Solitair dier

Je vaart hier langs routepunt 14.

De otter is een solitair dier met zijn eigen leefgebied. De grootte van het leefgebied hangt af van de hoeveelheid voedsel. Maar ook hoeveel burens een otter heeft. Vaak overlapt het leefgebied van een mannetje de leefgebieden van een aantal vrouwtjes. De vrouwtjes kunnen het hele jaar door jongen krijgen, maar dit hangt wel af van het voedselaanbod. In Nederland krijgen ze hierdoor vaak in de lente en zomer jongen. Het nest wordt in een rustige oeverholte gemaakt die niet overstroomt. Soms verplaatst de moeder de hele pups zelfs naar een andere holte!

Foto: Peter Trimming

15 Routepunt 15

Je vaart hier langs routepunt 15.

16 Otterjonkies

Je vaart hier langs routepunt 16.

Is een otter zwanger? Dan draagt ze ongeveer 62 dagen haar baby's. Otterbaby's hebben (net als heel veel dieren) een hoog knuffelgehalte als ze geboren worden. De jongen worden blind en zonder tanden geboren en zijn zo'n 15 cm lang. Na 35 dagen gaan de oogjes pas open. De eerste twee tot drie maanden hebben ze een zachte, grijze vacht. Hierna krijgen ze pas hun volwassen vacht. Als deze waterdicht is, leert de moeder ze zwemmen. Otters staan erom bekend dat ze graag met elkaar spelen in het water, en zeker de jonkies vinden dit heerlijk! Na 10 tot 12 maanden zijn de otters zelfstandig, maar meestal vertoeven ze nog wel even in het territorium van moeders. Totdat zij het genoeg vindt en ze verjaagt.

Foto: Peter Trimming

17 Routepunt 17

Je vaart hier langs routepunt 17.

18 Eindpunt

Je vaart hier langs routepunt 18.

Zie je in de verte de jachthaven al? Nog even doorgaan en je hebt een heerlijk drankje verdiend!

Heb je genoten van de vaartocht? Help mee om de Nieuwkoopse Plassen te beschermen! De boswachters van Natuurmonumenten werken hard om de Nieuwkoopse Plassen mooi te houden. Dit kunnen ze niet zonder jouw bijdrage [<https://www.nm.nl/donatie/rn>]. Steun de natuur en word lid [<https://www.nm.nl/leden/rn>] van Natuurmonumenten.

Zin om nog iets anders te doen in Nieuwkoop? Kijk eens in de route-app [<https://www.natuurmonumenten.nl/routes/route-app>] voor meer routes in de buurt.

